

Bewonerscomité Enka - Horapark
Bewoners van de Enka Wijk
Ede
horapark@op-enka.nl

Raad van de gemeente Ede
Postbus 9022
6710 HK Ede

Ede, 30 Augustus 2021

Betreft: Startnotitie Horapark – oordeelvormende vergadering – Inspraakreactie

Geachte leden van de raad,

Met bijzondere aandacht hebben wij de oorspronkelijke en herziene *Startnotitie transformatie Horapark* gelezen. Als bewoners van de Enkawijk, delen wij met deze brief onze inspraakreactie voor de oordeelvormende vergadering van 9 september 2021, opdat onze mening en visie kan worden meegenomen in de besluitvormende vergadering op 23 september 2021. Deze brief is een vervolg en aanvulling op de door ons eerder opgestelde inspraakreactie die wij op 20 maart 2021 hebben ingediend bij het college en waarvan een afschrift naar uw raad is verzonden.

Introductie en korte samenvatting

Wij waarderen het dat uw raad en het college oog hebben voor de woningnood en dat de leegstand in kantoorpanden wordt aangepakt om verval tegen te gaan. Als Bewonerscomité zijn we blij dat er geen exacte aantallen voor woningbouw worden genoemd, maar dat deze worden beoordeeld in relatie tot de (natuur)waarden van het gebied.

Wij maken ons echter wel zorgen over de ambitieuze en grootschalige plannen van de ontwikkelaars waarbij een kwetsbaar natuurgebied, met unieke natuurwaarden wordt bedreigd. Dit gebied functioneert bovendien als bufferzone tussen de Enkawijk en het Natura 2000-gebied De Veluwe. Wij vrezen voor negatieve effecten op korte termijn door het kappen van begroeiing en het verwijderen van het leefgebied van kwetsbare soorten, en voor negatieve effecten op langere termijn door de toenemende druk van toekomstige bewoners op zowel de bufferzone als het Natura 2000-gebied. Wij pleiten op dit moment dan ook voor terughoudendheid en voor de ontwikkeling van een integrale structuurvisie waarin een balans wordt gezocht tussen een bijdrage aan een oplossing voor de woningnood en versterking van natuurwaarden.

Na het bestuderen van de herziene startnotitie, de inspraaknota en het daarbij door het college voorgestelde raadsbesluit, vragen wij uw raad om niet op alle punten in te stemmen met het raadsvoorstel. Dat heeft drie belangrijke redenen.

1. In de herziene startnotitie wordt aangegeven: *“Wel wordt de gemeenteraad in dit document gevraagd om bij deze verkenning de bestaande planologische rechten (bouwrechten) als vertrekpunt te nemen in het vervolgproces, waarbij zal worden gekeken hoe de vigerende bestemmingen ingezet kunnen worden om te komen tot passende nieuwe functies.”* Wij hebben er grote bezwaren tegen dat uw raad wordt gevraagd in te stemmen met het volbouwen van langdurig braakliggende terreinen en het aanzienlijk vergroten van de aanwezige bouwvolumes – voor een nieuwe functie wonen (o.a. door optopping) - zonder dat onafhankelijke onderzoeken de (on)mogelijkheden hiervan hebben aangetoond. Door hiermee (artikel 3, aanhef en onderdeel b van het raadsvoorstel) in te stemmen, worden de voorbereiding van de structuurvisie, het onafhankelijk onderzoek door SAB en de door het

college voorgestelde extra processtap en participatie een farce, immers de uitkomsten staan dan vooraf al vast.

2. Uw raad gaat over de ruimtelijke ontwikkeling binnen onze gemeente. Zeker ten aanzien van de ruimtelijke ontwikkeling naast een Natura 2000-gebied, zou het goed zijn als uw raad zelf de bestuurlijke regie houdt. In dat proces ligt het voor de hand dat uw raad eerst aanstuurt op een brede analyse ten behoeve van de beoogde revitalisatie van het Horapark. Zo kan het (voor)proces van de voorgenomen structuurvisie zonder dichtgetimmerde kaders doorlopen worden en door uw raad worden bijgestuurd.
3. Wij hebben eveneens grote bezwaren tegen de in artikel 3, aanhef en onderdeel c van het raadsvoorstel opgenomen participatieaanpak. Het voorstel miskent dat in een kwetsbaar gebied met meerdere (grond)eigenaren, verschillende belangen en initiatieven die een verschillend tempo kennen, een stevige gebiedsregie door de gemeente een randvoorwaarde is. Daarbij dient – anders dan het raadsvoorstel stelt – ook de ‘wat-’ ‘wanneer-’ en ‘waaromvraag’ nadrukkelijk aan de orde te komen. De verantwoordelijkheid voor bewonersparticipatie kan niet bij de (grond)eigenaren worden gelegd, omdat daarmee de samenhang in de transformatie van het gebied verloren gaat. Bovendien hebben grondeigenaren grote financiële belangen die botsen met een goede ruimtelijke ordening waarvoor uw raad de verantwoordelijkheid heeft.

Gelet op de voorgaande punten vragen wij uw raad niet in te stemmen met artikel 3, aanhef en onderdelen b en c van het raadsvoorstel. Wij verzoeken uw raad het college op te dragen eerst de structuurvisie door SAB in participatie met alle belanghebbenden te ontwikkelen en benadrukken onze verwachting dat ons Bewonerscomité hierbij wordt betrokken.

In aanvulling op ons verzoek niet in te stemmen met de genoemde punten, vragen wij uw raad om het college op te dragen bij verdere ontwikkeling van de structuurvisie het volgende scenario's te onderzoeken.

Ons pleidooi en tegenvoorstel

Wij vragen aan u: stel de ambitie bij door de middelen te richten op het geven van een passende nieuwe bestemming aan reeds bestaande bebouwing, en te zorgen voor een bijdrage aan de woningcrisis zonder dat dit ten koste gaat van de natuur.

Een ander alternatief scenario zou zijn: revitaliseer het Horapark als bosgebied met enkele kantoorbestemmingen zoals het oorspronkelijk is ontworpen. En bovenal, toon lef en durf door niet het ‘bouwen’ als uitgangspunt te nemen, maar de natuur. Het vertrekpunt dat geen enkele boom mag sneuvelen en de natuurwaarden worden versterkt, zal niet alleen een beroep doen op de creativiteit van (plan)architecten, maar doorbreekt ook gevestigde werkwijzen en opvattingen. Immers, dat bomen en natuur moeten wijken om te kunnen bouwen, is in de huidige tijdsgeest best vreemd.

Laat uw inwoners dus trots zijn op Ede en laat zien hoe anders het ook kan. Laat nieuwe, innovatieve ideeën ontstaan hoe om te gaan met de ruimte, toon het goede voorbeeld aan onze kinderen en de rest van Nederland. Dus wees er voor uw inwoners en stel hoge ambities voor natuur en omgevingskwaliteit.

Hierbij kan onder andere gedacht worden aan:

- Geen vernietiging van natuur ten behoeve van onbebouwde kavels en nieuwbouw;
- Gebruiksbestemmingswijzing naar wonen moet gelijk opgaan met vermindering van de bestaande bouwrechten voor kantoren en natuurcompensatie;
- Kwaliteitsverbetering zonder optopping van bestaande gebouwen in het Horapark;
- Alleen transformeren van bestaande bouw naar andere bestemmingen (bijvoorbeeld wonen);

- Aandacht voor het verschil in tempo van de verschillende deelgebieden waarbij eventuele intensivering pas plaatsvindt nadat compensatie fysiek is gerealiseerd;
- Gevelverbetering of herbouw passend bij bestaande bouwstijlen van Karakter, Kasteel Hoekelum en de Enkawijk;
- Behoud, uitbreiding en versterking van de paddenpoelen en het -leefgebied;
- Het aansluiten van het gewenste fietspad op de Enkawijk op een logische, natuurinclusieve en veilige plaats en het benutten van de Doorfietsroute Ede-Wageningen;
- Behoud van de laanstructuren en onverharde struinpaden;
- Behoud van donkerte in het gebied;
- Een verhouding tussen sociale en vrijesectorwoningen conform het gemeentelijk beleid;
- Vermijd een toename van de verkeersintensiteit.

Tot slot

Wij stellen het op prijs dat wij in de gelegenheid worden gesteld om onze ideeën met uw raad te delen. Wij zien uit naar een succesvolle samenwerking en een vitaal en groen Horapark. Wij nodigen uw raad en college uit om met ons hierover in gesprek te blijven.

Met vriendelijke groeten,

[Handtekening]

Het Bewonerscomité Enka-Horapark

Kopie: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ede

Bijlage: Achtergrond en voorgeschiedenis Bewonerscomité Enka-Horapark

Een aantal bewoners van de Enkawijk heeft zich verenigd in het Bewonerscomité Enka-Horapark. Dit comité bestaat uit vrijwilligers uit de wijk met verschillende soorten kennis en expertise. Juristen, beleidsmakers, omgevingsmanagers, en andere kennis en ervaring. De rode draad bij ons allen; wij dragen een warm hart toe aan de unieke natuurwaarden van het Horapark.

Na ontvangst van een brief die de startnotitie heeft aangekondigd, in februari 2021, hebben wij ons verenigd om een inspraakreactie op te stellen. Deze inspraakreactie heeft in de Enkawijk na een inventarisatie expliciete steun ontvangen van 189 huishoudens en buiten de Enkawijk nog eens van 37 huishoudens. Daarmee spreekt het Bewonerscomité niet formeel namens de hele Enkawijk. Wij spreken namens de huishoudens die onze inspraakreactie steunen en willen tevens benadrukken dat er ook andere inspraakreacties zijn ingediend. Vanuit het Bewonerscomité is er een actieve groep bewoners die écht mee wil denken. Na het indienen van onze inspraakreactie is contact gezocht met de gemeenteraad en is een rondleiding door het Horapark door het Bewonerscomité georganiseerd. De belangstelling van de raad is door ons enorm gewaardeerd. Tijdens deze wandeling zijn op een open en constructieve wijze veel meningen en ideeën uitgewisseld en hebben wij tevens onze verkorte zienswijze aan de bezoekende raadsleden meegegeven. Naast contact met uw raad is contact geweest met de pers die ons benaderd heeft, waarna in de Gelderlander een artikel is gepubliceerd.

In juni hebben wij een procesmatige update ontvangen van de projectleider, waarbij een herziene startnotitie is aangekondigd. Tevens is het Bewonerscomité uitgenodigd om kennis te maken met SAB, het plan- en ontwikkelbureau dat een integrale structuurvisie zal opstellen voor de ontwikkelingen in het Horapark. Na een kennismaking en een wandeling door het Horapark zijn tussen ons, SAB en de ambtelijke projectleiders een aantal belangrijke onderwerpen besproken, waaronder onze visie op de ontwikkelingen en het participatietraject. Deze participatie wordt momenteel vormgegeven door SAB. Ons Bewonerscomité heeft aangegeven écht te willen participeren, en derhalve dus ook mee te willen praten over het 'wat' van de ontwikkelingsplannen, en niet alleen over het 'hoe'.

Ondertussen hebben wij als Bewonerscomité de herziene startnotitie uitvoerig bestudeerd, en hebben wij een aantal verzoeken gedaan tot informatie om een zo volledig mogelijk beeld te kunnen vormen over de situatie in het Horapark vanuit juridisch, maatschappelijk en omgevingsperspectief. Inmiddels hebben wij vernomen dat de ontwikkelingen in het Horapark op de agenda staan voor uw oordeelvormende raadsvergadering op 9 september, om vervolgens in uw besluitvormende raadsvergadering op 23 september in stemming te worden gebracht.